

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Juridiskā komiteja

2011/0129(COD)

26.3.2012

ATZINUMS

Sniegusi Juridiskā komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai un Sieviešu tiesību komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka noziedzīgos nodarījumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimuma standartus

(COM(2011)0275 – C7-0127/2011 – 2011/0129(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Antonio López-Istúriz White*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Lietā, kas ir klasisks Eiropas Savienības Tiesas prakses piemērs, Apvienotās Karalistes pilsonis *Ian Cowan* cieta vardarbīgā uzbrukumā īslaicīgas uzturēšanās laikā Parīzē, iznākot no metro stacijas. Uzbrucējus nebija iespējams noskaidrot. Tādēļ cietušais mēģināja saņemt kompensāciju no Francijas iestādēm par šajā uzbrukumā gūtajiem ievainojumiem.

Taču izrādījās, ka valsts kompensāciju par Francijā nodarītu kaitējumu, kas cietušajam izraisījis miesas bojājumus, Francija piešķir tikai tad, ja cietušajam ir uzturēšanās atļauja vai viņš ir tādas valsts valstspiederīgais, kurai ir savstarpēja vienošanās ar Franciju. Uz *Ian Cowan* neattiecas neviena no šīm kategorijām, un viņam tika atteikta kompensācija. Par valsts kompensācijām atbildīgā Francijas struktūra vērsās Tiesā, kura nolēma, ka šāds ierobežojums ir pretrunā Līgumā noteiktajam diskriminācijas aizliegumam valstspiederības dēļ.

Šis gadījums apliecina, cik lielā mērā likumdošanas trūkumi vai pat diskriminējoši pasākumi cietušo aizsardzības jomā iekšējā tirgū un tagad arī brīvības, drošības un tiesiskuma telpā var kavēt Eiropas pilsoņu pamattiesību ievērošanu, jo īpaši attiecībā uz to pilsoņu pamattiesībām, kuri izvēlējušies īstenot savas tiesības uz brīvu pārvietošanos. Kā to pamatoti atzinusi Tiesa, cietušo aizsardzības nodrošināšana „izriet no pārvietošanās brīvības”¹. Savienība nodrošina personu brīvu pārvietošanos, un tāpat tai ir jānodrošina arī pienācīgi standarti un noteikumi gadījumos, kad ir radušās problēmas.

Tādēļ komiteja pauž stingru atbalstu Komisijas ierosinātajai direktīvai, ar ko nosaka noziedzīgos nodarījumos cietušo personu tiesību, atbalsta un aizsardzības standartu minimumu, jo īpaši ņemot vērā trūkumus iepriekš pieņemtajos ES instrumentos kā satura, tā īstenošanas ziņā². Komiteja uzskata, ka ir būtiski un jau sen nepieciešams, lai šīs tiesības tiktu nostiprinātas un veicinātas ar mērķi nodrošināt pareizu līdzsvaru ar pašreizējām ES iniciatīvām attiecībā uz aizdomās turēto un apsūdzēto personu tiesībām. Kopumā var teikt, ka kriminālās tiesvedības sistēmas koncentrējas uz nozieguma izdarītāju un sabiedrību, dažkārt ar to kaitējot cietušā interesēm un neņemot vērā nozieguma izraisītās traumas. Cietušajiem nevajadzētu justies izolētiem no šādiem tiesas procesiem.

Komiteja vēlas, lai daži priekšlikuma aspekti tiktu nostiprināti un padarīti efektīvāki, vienlaikus saglabājot izmaksu lietderīgumu un finanšu ilgtspējību.

Komiteja atbalsta Komisijas pieeju, kas paredz noteikt standartu minimumu, tādējādi ļaujot dalībvalstīm, kuras to vēlas, darīt vēl vairāk cietušo aizsardzības jomā. Ar šo pieeju būtu jānodrošina pamata līmeņa atbalsts cietušajiem tajās dalībvalstīs, kurās nav sen izveidotu cietušo atbalsta organizāciju.

Dažos gadījumos pēc liela mēroga noziegumiem cietušajiem var būt īpaši būtiskas traumas. Minētais parasti attiecas uz teroristu noziegumos cietušajiem, taču var attiekties arī uz organizētās noziedzības upuriem. Tas ir tādēļ, ka attiecīgie noziedzīgie nodarījumi sava

¹ 1989. gada 2. februāra spriedums lietā Nr. 186/87 *Cowan/Trésor public*, 17. punkts.

² Padomes 2001. gada 15. marta Pamatlēmums par cietušo statusu kriminālprocesā (2011/220/TI), OV L 82, 22.3.2011., 1. lpp.; Komisijas 2009. gada 20. aprīļa ziņojums COM(2009)166 (galīgā redakcija); Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/80/EK par kompensāciju noziegumos cietušajiem (OV L 261, 6.8.2004., 15. lpp.); Komisijas ziņojums COM(2009)170 (galīgā redakcija).

mēroga un arī izdarīšanas veida dēļ izposta cietušo dzīvi, atņemot viņiem iespējas normāli uztvert notiekošo. Piemēram, teroristu organizētos sprādzienos vai cilvēku tirdzniecībā cietušajiem var būt līdzīgā veidā nodarīts nenovēršams kaitējums. Šādiem cietušajiem ir jāveido dzīve no jauna. Tādēļ atzinuma sagatavotājs uzskata, ka pret šādos noziegumos cietušajiem būtu jāizturas kā pret neaizsargātiem cietušajiem.

Pat neskatoties uz virkni minimuma tiesību, kas ir īpaši būtisks pamats, cietušajiem visvairāk ir vajadzīga individuāla un iejūtīga attieksme no attiecīgās tiesu sistēmas puses.

Visbeidzot komiteja uzskata, ka kriminālās tiesvedības sistēmām dalībvalstīs būtu jābūt vairāk vērstām uz cietušo aizsardzību, nevis tikai jākoncentrējas uz apsūdzētajiem. Šādas pārmaiņas kultūrā nevar panākt tikai ar likumdošanu — ir vajadzīga pastāvīga apmācība, izglītojoši pasākumi, praktiskas pamatnostādnes un labas prakses apmaiņa. Savienība ir privileģētā situācijā, lai uzņemtos vadošo lomu tādos jautājumos kā labāka informētība par cietušo tiesībām, labāka šo tiesību īstenošana un pienācīga tiesu personāla un praktizējošu juristu apmācība.

GROZĪJUMI

Juridiskā komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums

8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(8) Šī direktīva nosaka minimuma noteikumus. Dalībvalstis var paplašināt direktīvā noteiktās tiesības, lai nodrošinātu augstāku aizsardzības līmeni.

Grozījums

(8) Šī direktīva nosaka minimuma noteikumus. Dalībvalstis var paplašināt direktīvā noteiktās tiesības, **īpaši nodrošinot cietušajai personai kriminālprocesā visaptverošu puses statusu, ieskaitot tiesības uz juridisko palīdzību un piekļuvi lietas materiāliem**, lai nodrošinātu augstāku aizsardzības līmeni.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums

10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Sniedzot informāciju, jānorāda pietiekami sīka informācija, lai nodrošinātu cieņpilnu attieksmi pret cietušo un cietušais varētu pieņemt informētus lēmumus par savu dalību tiesvedībā un par savu tiesību izmantošanu. Tādēļ jo īpaši svarīga ir informācija, kas cietušajam ļauj uzzināt par tiesvedības pašreizējo statusu un tās gaitu. Tas tāpat attiecas arī uz informāciju, kas cietušajam ļauj pieņemt lēmumu par to, vai pieprasīt lēmuma par kriminālprocesa izbeigšanu pārskatīšanu.

Grozījums

(10) Sniedzot informāciju, **būtu jānodrošina cietušajam iespēja piekļūt attiecīgajiem lietas materiāliem un** jānorāda pietiekami sīka informācija, lai nodrošinātu cieņpilnu attieksmi pret cietušo un cietušais varētu pieņemt informētus lēmumus par savu dalību tiesvedībā un par savu tiesību izmantošanu. Tādēļ jo īpaši svarīga ir informācija, kas cietušajam ļauj uzzināt par tiesvedības pašreizējo statusu un tās gaitu. Tas tāpat attiecas arī uz informāciju, kas cietušajam ļauj pieņemt lēmumu par to, vai pieprasīt lēmuma par kriminālprocesa izbeigšanu pārskatīšanu.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums 13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(13) Atbalstam, ko sniedz valsts vai nevalstiskās organizācijas, jābūt pieejamam no nozieguma izdarīšanas brīža, kā arī visa kriminālprocesa laikā un arī pēc šī procesa atbilstoši cietušā vajadzībām. Atbalsts jāsniedz dažādos veidos bez pārmērīgām formalitātēm, nodrošinot pietiekamu ģeogrāfisko izplatību, lai visiem cietušajiem būtu iespējams piekļūt šiem pakalpojumiem. Atsevišķām cietušo grupām, piemēram, cietušajiem no seksuālas vardarbības, dzimuma, rasu naida vai citiem aizspriedumu noziegumiem **vai** terora aktos cietušajiem var būt nepieciešami specializēti atbalsta pakalpojumi, ņemot vērā noziegumu, par kuru upuriem tie kļuvuši, īpašo raksturu.

Grozījums

(13) Atbalstam, ko sniedz **saskaņā ar valsts tiesību aktiem reģistrētas un uzraudzītas** valsts vai nevalstiskās organizācijas, jābūt pieejamam no nozieguma izdarīšanas brīža, kā arī visa kriminālprocesa laikā un arī pēc šī procesa atbilstoši cietušā vajadzībām. Atbalsts jāsniedz dažādos veidos bez pārmērīgām formalitātēm, nodrošinot pietiekamu ģeogrāfisko izplatību, lai visiem cietušajiem būtu iespējams piekļūt šiem pakalpojumiem. Atsevišķām cietušo grupām, piemēram, cietušajiem no seksuālas vardarbības, dzimuma, rasu naida vai citiem aizspriedumu noziegumiem **un** terora aktos cietušajiem **vai organizētās noziedzības upuriem** var būt nepieciešami specializēti atbalsta pakalpojumi, ņemot vērā noziegumu, par kuru upuriem tie kļuvuši, īpašo raksturu.

Pamatojums

Organizētās noziedzības upuri pieder pie īpaši neaizsargātu cietušo grupas, jo viņi ir īpaši pakļauti iebiedēšanas riskam un atkārtotas vardarbības iespējamībai, kuru var īstenot šādu noziegumu veicēji. Tādēļ ir nepieciešami īpaši pasākumi, lai šādiem cietušajiem nodrošinātu ne vien aizsardzību kriminālprocesa laikā, bet arī specializētus atbalsta pakalpojumus.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums

17. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(17) Daži cietušie kriminālprocesa laikā ir īpaši neaizsargāti no turpmākas un atkārtotas viktimizācijas un iebiedēšanas, ko veic likumpārkāpējs vai tā līdzdalībnieki. Šādu neaizsargātību vispārīgi var noteikt pēc cietušā individuālajām iezīmēm un pēc pastrādātā nozieguma veida vai rakstura. *Tādējādi* dažas cietušo grupas, piemēram, bērni, personas ar invaliditāti, seksuālās vardarbības un cilvēku tirdzniecības upuri, vairumā gadījumu ir neaizsargāti pret turpmāku viktimizāciju un tiem ir nepieciešami īpaši aizsardzības pasākumi. Piekļuvi šādiem aizsardzības pasākumiem var ierobežot tikai izņēmuma gadījumos, piemēram, līdzsvarojot apsūdzētās vai aizdomās turētās personas pamattiesības vai pēc cietušā vēlēšanās. Gadījumos ar cilvēku tirdzniecību un seksuālu vardarbību pret bērniem, un bērnu seksuālu izmantošanu, kā arī bērnu pornogrāfiju, ja specifiski un sīkāk izstrādāti noteikumi jau ir iekļauti citos dokumentos, kas jau ir pieņemti vai par kuriem pašlaik notiek apspriešanās, šī direktīva neattiecas uz tiem pašiem jautājumiem.

Grozījums

(17) Daži cietušie kriminālprocesa laikā ir īpaši neaizsargāti no turpmākas un atkārtotas viktimizācijas un iebiedēšanas, ko veic likumpārkāpējs vai tā līdzdalībnieki. Šādu neaizsargātību vispārīgi var noteikt pēc cietušā individuālajām iezīmēm un pēc pastrādātā nozieguma veida vai rakstura. *Tādējādi* dažas cietušo grupas, piemēram, bērni, personas ar invaliditāti, seksuālās vardarbības, **organizētās noziedzības** un cilvēku tirdzniecības upuri, vairumā gadījumu ir neaizsargāti pret turpmāku viktimizāciju un tiem ir nepieciešami īpaši aizsardzības pasākumi. Piekļuvi šādiem aizsardzības pasākumiem var ierobežot tikai izņēmuma gadījumos, piemēram, līdzsvarojot apsūdzētās vai aizdomās turētās personas pamattiesības vai pēc cietušā vēlēšanās. Gadījumos ar cilvēku tirdzniecību **vai organizēto noziedzību** un seksuālu vardarbību pret bērniem, un bērnu seksuālu izmantošanu, kā arī bērnu pornogrāfiju, ja specifiski un sīkāk izstrādāti noteikumi jau ir iekļauti citos dokumentos, kas jau ir pieņemti vai par kuriem pašlaik notiek apspriešanās, šī direktīva neattiecas uz tiem pašiem jautājumiem.

Pamatojums

Organizētās noziedzības upuri ir viena no īpašajām cietušo kategorijām, kura noteikta Komisijas 2011. gada 18. maija paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par cietušo tiesību stiprināšanu Eiropas Savienībā (COM(2011)274). Ņemot vērā to, ka organizētās noziedzības upuri ir īpaši pakļauti riskam tikt iebiedētiem un pakļautiem atkārtotai vardarbībai, kuru var īstenot šādu noziegumu veicēji, cietušajiem ir nepieciešami īpaši aizsardzības pasākumi.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums

24. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(24) Visiem **valsts ierēdņiem**, kuri var nonākt saskarsmē ar cietušajiem, ir jābūt apmācītiem, lai identificētu un apmierinātu cietušo vajadzības. *Mācībām jābūt gan sākotnējām, gan nepārtrauktām, kā arī tām ir jābūt atbilstošām atkarībā no kontakta līmeņa ar cietušajiem. **Ja nepieciešams**, ir jāiekļauj arī specializētas mācības.*

Grozījums

(24) Visiem **speciālistiem**, kuri *kriminālās tiesvedības gaitā* var nonākt saskarsmē ar cietušajiem, ir jābūt apmācītiem, lai identificētu un apmierinātu cietušo vajadzības. *Jānodrošina gan sākotnējās mācības, gan kvalifikācijas celšanas pasākumi, un mācībām ir jābūt atbilstošām atkarībā no kontakta līmeņa ar cietušajiem. Ir jānodrošina arī specializētas mācības, piemēram, attiecībā uz seksuālās vardarbības upuriem, ģimenēm, kuras zaudējušas tuviniekus slepkavības rezultātā, noziedzībā cietušiem jauniešiem vai pārrobežu noziegumos cietušām personām.*

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums

26.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(26a) *Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra Kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem dalībvalstis apņemas pamatotos gadījumos pievienot*

ziņojumam par valstī veiktajiem transponēšanas pasākumiem vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas daļām un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota¹.

¹ *Komisija ir nosūtījusi Padomei rakstisku pamatojumu X (datums).*

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums 3. pants – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis nodrošina, ka cietušais *saņem turpmāk norādīto informāciju bez nevajadzīgas kavēšanās* pirmajā kontakta reizē ar iestādi, *kas ir kompetenta saņemt sūdzību* par noziedzīgu nodarījumu:

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, ka *ikviens* cietušais pirmajā kontakta reizē ar *valsts* iestādi *pēc sūdzības sniegšanas* par noziedzīgu nodarījumu *bez liekas kavēšanās un cietušajam saprotamā valodā, attiecīgos gadījumos izmantojot bērniem piemērotus saziņas paņēmienus, saņem turpmāk minēto informāciju:*

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums 3. pants – 1. daļa – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

f) *kādā apjomā un* atbilstoši kādiem noteikumiem viņš ir tiesīgs saņemt juridisku konsultāciju, juridisko palīdzību vai jebkura cita veida konsultāciju;

Grozījums

f) atbilstoši kādiem noteikumiem viņš ir tiesīgs saņemt juridisku konsultāciju, juridisko palīdzību vai jebkura cita veida *neatkarīgu un kompetentu* konsultāciju;

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums

3. pants – fa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

fa) ka viņam jebkurā gadījumā ir tiesības izmantot bezmaksas mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumus;

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums

3. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Pirmajā daļā paredzēto informāciju nodrošina gan mutiski, gan rakstiski vienkāršā un saprotamā valodā, ņemot vērā neaizsargāto personu īpašās vajadzības.

Pamatojums

Nav pietiekami ļaut iestādēm pirmajā daļā minēto informāciju sniegt tikai mutiski.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. *Visas* dalībvalstis nodrošina, ka cietušais ir informēts par savām tiesībām saņemt **turpmāk norādīto** informāciju par savu lietu un **saņem šādu informāciju**, ja ir izteicis tādu vēlmi:

1. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušais ir informēts par savām tiesībām saņemt informāciju par savu lietu un **var piekļūt attiecīgajiem lietas materiāliem**, ja ir izteicis tādu vēlmi, **un tādējādi saņem turpmāk minēto informāciju:**

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušajam piedāvā iespēju saņemt paziņojumu par tās personas atbrīvošanu no apcietinājuma, kas apsūdzēta vai notiesāta par nodarījumiem, kas saistīti ar cietušo. ***Cietušais saņem šādu informāciju, ja ir izteicis šādu vēlmi.***

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušajam piedāvā iespēju saņemt paziņojumu par tās personas atbrīvošanu no apcietinājuma, kas apsūdzēta vai notiesāta par nodarījumiem, kuri saistīti ar cietušo, ***vai par šīs personas aizbēgšanu no ieslodzījuma vietas. Cietušajam šādu informāciju sniedz visos gadījumos un nekavējoties.***

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Dalībvalstis nodrošina, ka 1. un 2. punktā minētie paziņojumi un informācija tiek sniegti vienkāršā un saprotamā valodā un ir ņemtas vērā neaizsargātu cietušo īpašās vajadzības.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Dalībvalstis cietušajam nodrošina tiesības jebkurā brīdī mainīt lēmumu attiecībā uz vēlmi saņemt vai nesaņemt 1. un 2. punktā minēto informāciju.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums

6. pants – 4. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) sūdzība par noziedzīgo nodarījumu kompetentai iestādei;

Grozījums

(Grozījums neattiecas uz tekstu latviešu valodā.)

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušajam un viņa ģimenes locekļiem atbilstoši viņu vajadzībām ir pieejami bezmaksas, konfidenciāli cietušo atbalsta pakalpojumi.

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušajam un viņa ģimenes locekļiem ***pirms kriminālās tiesvedības uzsākšanas, tās gaitā un atbilstīgu laiku pēc tās pabeigšanas*** atbilstoši viņu vajadzībām ir pieejami bezmaksas, konfidenciāli cietušo atbalsta pakalpojumi.

Pamatojums

Ir nepieciešams precizēt, ka visās dalībvalstīs konsekventi jānodrošina garantēts atbalsta līmenis un ka atbalsts tiks sniegts ne tikai saistībā ar izdarītā nozieguma sekām, jo kriminālprocesī var ieilgt un tie var būt sarežģīti un traumējoši, it īpaši vardarbīgos un seksuālos noziegumos cietušajām personām.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Dalībvalstis respektē cietušā izvēli neizmantojot valsts atbalstu.

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums
7. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Dalībvalstis atļauj saskaņā ar valsts tiesību aktiem reģistrētām un uzraudzītām valsts vai nevalstiskām organizācijām, kurām ir likumīgas intereses, piedalīties kriminālprocesā, lai atbalstītu vai pārstāvētu cietušo vai cietušos.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums
8. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, ka cietušais saņem rakstisku apliecinājumu par sūdzību, ko tas iesniedzis atbilstošā dalībvalsts iestādē.

Dalībvalstis nodrošina, ka cietušais saņem rakstisku apliecinājumu **viņam saprotamā valodā** par sūdzību, ko tas iesniedzis atbilstošā dalībvalsts iestādē.

Pamatojums

Atbilstīgi tiesībām, kas piešķirtas personām, kuras apsūdzētas noziedzīga nodarījuma izdarīšanā ārvalstīs.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums
9. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, ka cietušais var liecināt kriminālprocesā un iesniegt pierādījumus.

Dalībvalstis nodrošina, ka cietušais var **piedalīties kriminālprocesā un ka viņam ir tiesības** liecināt kriminālprocesā un iesniegt pierādījumus.

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums

11. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) aizdomās turētā vai apsūdzētā persona, vai likumpārkāpējs ir uzņēmies atbildību par savu rīcību;

Grozījums

c) aizdomās turētā vai apsūdzētā persona, vai likumpārkāpējs ir uzņēmies atbildību par savu rīcību **un šai personai ir jāsniedz paskaidrojums cietušajam;**

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums

11. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis sekmē lietu nosūtīšanu mediācijas vai atjaunojošās justīcijas pakalpojumiem, tostarp, izveidojot **protokolus par** nosūtīšanas **nosacījumiem.**

Grozījums

2. Dalībvalstis sekmē lietu nosūtīšanu mediācijas vai atjaunojošās justīcijas pakalpojumiem, tostarp, izveidojot nosūtīšanas **nosacījumu procedūras.**

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums

11. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Dalībvalstis nodrošina, ka mediācijas vai atjaunojošās justīcijas pakalpojumi, ja tos sniedz nevalstiskās organizācijas, tiek reģistrēti un pastāvīgi uzraudzīti saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums 14. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis nodrošina, ka cietušajam piederošo **atgūstamo** īpašumu, kas izņemts kriminālprocesa gaitā, atdod *viņiem* bez kavēšanās, ja vien tas nav vajadzīgs kriminālprocesa nolūkā.

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, ka cietušajam piederošo īpašumu, kas izņemts kriminālprocesa gaitā, atdod *cietušajam* bez kavēšanās, ja vien tas nav vajadzīgs kriminālprocesa nolūkā.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums 15. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis veic pasākumus, lai mudinātu likumpārkāpējus sniegt cietušajiem atbilstošu kompensāciju.

Grozījums

2. Dalībvalstis veic pasākumus, lai mudinātu likumpārkāpējus sniegt cietušajiem atbilstošu kompensāciju, **un sniedz cietušajiem atbalstu attiecībā uz kompensācijas rīkojumu savlaicīgu izpildi.**

Pamatojums

Šā punkta noteikumi būtu jāpadara stingrāki, uzsverot, ka dalībvalstis ir atbildīgas par to, lai kompensāciju rīkojumi tiktu izpildīti ātri.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums 16. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Dalībvalstis nodrošina vienkāršu, kopēju procedūru piemērošanu, lai noziegumos cietušie no citām dalībvalstīm varētu bez sarežģījumiem iesniegt kompensācijas pieteikumu, un nodrošina, ka pārrobežu kompensāciju rīkojumi tiek izpildīti bez liekas kavēšanās.

Pamatojums

Nedrīkstētu pieļaut, ka persona, kas citā valstī kļuvusi par noziedzīga nodarījuma upuri, sarežģīto procedūru dēļ atturas pieprasīt kompensāciju, ko šai personai ir tiesības saņemt. Dalībvalstīm būtu jānodrošina vienota un vienkārša procedūra ārvalstu kompensācijas pieprasījumiem, kā arī savlaicīga pārrobežu kompensācijas rīkojumu izpilde.

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums

18. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šajā direktīvā šādu kategoriju cietušos uzskata par neaizsargātiem cietušo individuālo iezīmju dēļ:

Grozījums

1. Šajā direktīvā šādu kategoriju cietušos uzskata par neaizsargātiem cietušo individuālo iezīmju *vai situācijas* dēļ:

Grozījums Nr. 28

Direktīvas priekšlikums

18. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) bērni;

Grozījums

a) bērni *un vecāka gadagājuma cilvēki*;

Grozījums Nr. 29

Direktīvas priekšlikums

18. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) personas, kuras ir pakļautas iebiedēšanas riskam vai riskam kļūt par nozieguma upuri;

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums

18. pants – 2. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) vardarbības ģimenē upuri;

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums

18. pants – 2. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) terora aktu, organizētās noziedzības, pedofilijas un kibernoziēdzības upuri.

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums

19. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis **pakāpeniski** izveido nepieciešamos apstākļus, kas ļauj izvairīties no kontakta starp cietušo un apsūdzētajām vai aizdomās turētajām personām jebkurā vietā, kurā cietušajam var būt personisks kontakts ar valsts iestāžu ierēdņiem sava stāvokļa kā cietušajam dēļ, un īpašās vietās, kurās notiek kriminālprocess.

Dalībvalstis izveido nepieciešamos apstākļus, kas ļauj izvairīties no kontakta starp cietušo un apsūdzētajām vai aizdomās turētajām personām jebkurā vietā, kurā cietušajam var būt personisks kontakts ar valsts iestāžu ierēdņiem sava stāvokļa kā cietušajam dēļ, un īpašās vietās, kurās notiek kriminālprocess.

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums

20. pants – 1. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) cietušā iztaujāšana notiek bez **nepamatotas** kavēšanās pēc tam, kad kompetentām iestādēm ir iesniegta sūdzība par noziedzīgu nodarījumu;

a) cietušā iztaujāšana notiek bez **liekas** kavēšanās pēc tam, kad kompetentām iestādēm ir iesniegta sūdzība par noziedzīgu nodarījumu;

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums 20. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Dalībvalstis sekmē cietušo personu iespēju pirmstiesas stadijā apmeklēt tiesu informatīvā nolūkā.

Pamatojums

Komiteja uzskata, ka cietušajiem noderētu iespēja pirmstiesas stadijā apmeklēt tiesu, lai iepazītos ar to.

Grozījums Nr. 35

Direktīvas priekšlikums 21. pants – 2. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) visas cietušā iztaujāšanas veic viena un tā pati persona, ja vien tas nav pretrunā ar labu tiesvedības administratīvo praksi;

c) visas cietušā iztaujāšanas veic viena un tā pati persona, ja vien tas nav pretrunā ar labu tiesvedības administratīvo praksi ***un ja cietušais kriminālizmeklēšanas laikā nav paudis vēlmi, lai iztaujāšanu veiktu cita persona;***

Grozījums Nr. 36

Direktīvas priekšlikums 21. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) seksuālas vardarbības upuru iztaujāšanu veic tā paša dzimuma persona.

d) seksuālas vardarbības upuru iztaujāšanu veic tā paša dzimuma persona, ***ja vien cietušais nav paudis pretēju vēlmi.***

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums 23. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis garantē, ka ***tiesu iestādes*** tiesas procesa laikā ***var pieņemt atbilstošus pasākumus***, lai aizsargātu cietušo un viņu ģimenes locekļu privāto dzīvi un fotoattēlus.

Grozījums

1. Dalībvalstis garantē, ka ***jo īpaši izmeklēšanas, kriminālvajāšanas un*** tiesas procesa laikā ***tiek pieņemti atbilstoši pasākumi***, lai aizsargātu cietušo un viņu ģimenes locekļu privāto dzīvi un fotoattēlus.

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums 23. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Dalībvalstis nodrošina, ka visas struktūras, kas kontaktējas ar cietušajiem, nosaka skaidrus standartus, atbilstoši kuriem tās drīkst izpaust trešai pusei no cietušā saņemtu informāciju vai informāciju par cietušo tikai tad, ja cietušais ir piekritis šādai informācijas izpaušanai, vai arī tad, ja pastāv tiesiska prasība vai ir sniegta atļauja šādi rīkoties.

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums 24. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka policija, prokurori un tiesas personāls saņem gan vispārīgas, gan specializētas mācības tādā līmenī, kas ir atbilstošs saskarsmei ar cietušajiem un kas ***tos padara jutīgus pret cietušo vajadzībām***, un ļauj pret tiem izturēties objektīvi, ar cieņu un

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka policija, prokurori un tiesas personāls ***vienmēr*** saņem gan vispārīgas, gan specializētas mācības tādā līmenī, kas ir atbilstošs saskarsmei ar cietušajiem un kas ***ļauj izprast cietušo vajadzības***, un ļauj pret tiem izturēties objektīvi, ar cieņu un

profesionāli.

profesionāli.

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums 24. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesneši var *piekļūt* gan *vispārīgām*, gan *specializētām* mācībām, kas ***tos padara jutīgus pret*** cietušo ***vajadzībām*** un ***ļauj*** pret ***tiem*** izturēties objektīvi, ar cieņu un profesionāli.

Grozījums

2. ***Neskarot tiesu neatkarību un Savienībā pastāvošās atšķirības tiesu iestāžu organizācijas jomā***, dalībvalstis nodrošina, ka tiesneši var *piedalīties* gan *vispārīgās*, gan *specializētās mācībās*, kas ***palīdz izprast*** cietušo ***vajadzības*** un ***apzināties nepieciešamību*** pret ***šādiem cietušajiem*** izturēties objektīvi, ar cieņu un profesionāli, ***un ka tiesneši tiek mudināti piedalīties šādās mācībās, tostarp attiecīgā gadījumā kvalifikācijas celšanas pasākumos.***

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums 24. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Dalībvalstis vienmēr nodrošina juristiem iespēju piedalīties gan vispārīgās, gan specializētās mācībās, kas ļauj izprast cietušo vajadzības un palīdz izturēties pret cietušajiem objektīvi, ar cieņu un profesionāli.

Grozījums Nr. 42

Direktīvas priekšlikums 24. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka personas, kuras sniedz

Grozījums

3. Dalībvalstis ***vienmēr*** veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka personas, kuras sniedz

cietušo aizsardzības un atjaunojošās justīcijas pakalpojumus, saņem piemērotas mācības tādā līmenī, kas ir atbilstošs saskarsmei ar cietušajiem, un ievērotu profesionālos standartus, lai nodrošinātu, ka šādus pakalpojumus sniedz objektīvi, ar cieņu un profesionāli.

cietušo aizsardzības un atjaunojošās justīcijas pakalpojumus, saņem piemērotas mācības tādā līmenī, kas ir atbilstošs saskarsmei ar cietušajiem, un ievērotu profesionālos standartus, lai nodrošinātu, ka šādus pakalpojumus sniedz objektīvi, ar cieņu un profesionāli.

Grozījums Nr. 43

Direktīvas priekšlikums 25. pants – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.b Dalībvalstis nodrošina, ka to vēstniecībās un konsulātos, kas atrodas citās dalībvalstīs, ir izveidoti labi funkcionējoši mehānismi saziņai ar minēto dalībvalstu organizācijām un aģentūrām, kuras sniedz pakalpojumus cietušajiem, lai nodrošinātu cietušajiem drīzu atbalstu.

Pamatojums

Šo ierosinājumu snieguši vairāki vēlētajī saistībā ar gadījumiem, kad viņi paši vai viņu radnieki ārvalstīs kļuvuši par noziegumu upuriem. Tas ir jautājums, kuru būtu nepieciešams atrunāt tiesību aktos.

Grozījums Nr. 44

Direktīvas priekšlikums 25. pants – 2.c punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.c Dalībvalstis nodrošina, lai to tiesību aktos par mirstīgo atlieku repatriāciju būtu ievērota kopēja procedūra un noteikti termiņi, ņemot vērā gan ģimenes vēlmes, gan arī reliģiskās un kultūras tradīcijas.

Pamatojums

Šī ir pastāvīga problēma, ar kuru arvien saskaras noziegumu upuru ģimenes.

Grozījums Nr. 45

**Direktīvas priekšlikums
27.a pants (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.a pants

Ziņojums

- 1. Komisija ne vēlāk kā piecus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā publicē ziņojumu par tās īstenošanu.*
- 2. Minētajam ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno priekšlikumus par grozījumu izdarīšanu šajā direktīvā.*

PROCEDŪRA

Virsraksts	Noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimuma standarti	
Atsauces	COM(2011)0275 – C7-0127/2011 – 2011/0129(COD)	
Atbildīgās komitejas Datums, kad paziņoja plenārsēdē	LIBE 7.6.2011	FEMM 7.6.2011
Komiteja(-s), kurai(-ām) ir lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 7.6.2011	
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	Antonio López-Istúriz White 20.6.2011	
51. pants – komiteju apvienotās sanāksmes Datums, kad paziņoja plenārsēdē	19.1.2012	
Izskatīšana komitejā	10.10.2011	25.1.2012
Pieņemšanas datums	26.3.2012	
Galīgais balsojums	+: -: 0:	16 0 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Dimitar Stoyanov, Alexandra Thein, Rainer Wieland, Cecilia Wikström	
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Piotr Borys, Eva Lichtenberger	
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Pablo Arias Echeverría	